

Verlag BPP Ledenbijeenkomst - 23 november 2022

1. Welkom

BPP voorzitter Liesbeth Schaap heet de aanwezigen hartelijk welkom. Zij geeft aan veel helderheid te verwachten door de inleiding van Dick Boeijen. Zij dankt ook PFZW/PGGM voor de gastvrijheid en geeft kort het woord aan John Landman, directeur van het bestuursbureau van PFZW, om zich te introduceren.

2. Presentatie Dick Boeijen (PGGM) over nieuwe pensioenstelsel

Dick Boeijen, pensioendeskundige bij PGGM, geeft de hoofdvraag van zijn presentatie aan: worden we nou beter van dat nieuwe pensioenstelsel? Hij kan deze vraag volmondig met 'ja' beantwoorden. 'Lange tijd heb ik dit enthousiasme ook bij gepensioneerden geproefd', constateert hij, 'maar de laatste maanden lijkt dit af te nemen.' Eerst geeft hij aan waarom het nieuwe stelsel volgens hem een verbetering is:

- het loslaten van 'formele zekerheid' waardoor pensioenfondsen eerder kunnen verhogen,
- meer maatwerk kunnen bieden tussen jong en oud,
- het hoofd bieden aan problemen op de arbeidsmarkt.

Zijn conclusie: de solidariteit en collectiviteit kunnen zo behouden blijven, wat in het huidige stelsel mogelijk niet houdbaar is.

Vervolgens behandelt hij een vijftal bezorgde vragen. Zo legt Boeijen uit dat het de ambitie van PFZW is om pensioenen waardevast te houden. Volgens de berekeningen van actuarissen wordt de kans hierop in het nieuwe stelsel vergroot. 'De paradox: door het loslaten van formele zekerheid, krijgen we meer materiele zekerheid.' Een andere zorg: zal de uitkering straks alle kanten opschieten door het meebewegen met de economie? Net als nu zal er één keer per jaar worden gekeken of de uitkering moet worden bijgesteld. Bovendien is er nog altijd de solidariteitsreserve, een buffer om economische schommelingen op te vangen.

Tijdens zijn inleiding geeft hij ook een toelichting op een aantal begrippen, zoals invaren en evenwichtigheid. De sheets van zijn inleiding en van de reactie van de BPP daarop, vindt u op onze website.

3. Reactie Cees Michielse (BPP)

Cees Michielse is het in grote lijnen met Boeijen eens. De BPP is voorstander van de nieuwe pensioenwet, maar wel onder een aantal voorwaarden. Hoe zit het bijvoorbeeld met de inhaalindexatie voor de huidige gepensioneerden? Ook wil de BPP vanaf het begin bij de besluitvorming betrokken worden.

Het belang van het advies van de commissie parameters wordt in de politiek momenteel uitvergroet. Maar de wet gaat ervanuit dat pensioenfondsen maatwerk

leveren. Ze gebruiken eigen modellen, die veel meer bepalen dan de commissie parameters. (Noot: inmiddels is de commissie parameters klaar met het advies. Eerste berekeningen geven aan dat deze inderdaad geen grote verschuivingen geven)

4. Gezamenlijke presentatie met vier stellingen

De vier stellingen vormden de basis voor een gestructureerde discussie met de aanwezigen (u kunt deze eveneens terugvinden op de website). De eerste stelling lokte bij de aanwezigen de meeste reacties uit: 'het zou beter zijn om de huidige regeling intact te laten en alleen de rekenrente aan te passen'. Reactie: je krijgt daar veel problemen en nadelen voor terug. Bovendien los je niet alle problemen van het huidige stelsel op. Belangrijker is dat dit noch bij sociale partners noch bij de politiek haalbaar is, zoals dat ook de afgelopen twaalf jaar niet is geweest.

5. Plenaire discussie met aanwezigen

Inspraak van de BPP

Een van de vragen die aan de orde komt, is welke positie de BPP straks bij PFZW heeft bij de uitwerking van de nieuwe pensioenwet. De heer Landman reageert daarop op verzoek van de aanwezigen als volgt. De sociale partners bepalen de inhoud van de pensioenregeling. Het pensioenfonds beoordeelt die uitkomst op uitvoerbaarheid, wat bij een positieve beoordeling leidt tot opdrachtaanvaarding. Pensioengerechtigden zijn daarbij geen onderdeel van de arbeidsvoorwaarden overlegtafel. Anders ligt dit bij de inhoud van de transitie en het transitie pad. Daar nemen sociale partners ook het voortouw, maar zowel het pensioenfondsbestuur als ook de organisaties van gepensioneerden zullen een belangrijke rol hebben. Daarom is het goed dat gepensioneerden georganiseerd zijn om mee te praten.

Jaap van der Spek, onze vicevoorzitter, geeft aan dat we amendementen en moties hebben voorbereid om dit ook in de wet te regelen. Dat we niet alleen na afloop mogen tekenen bij het kruisje, maar vanaf het begin inspraak hebben!

Invloed van de overheid

Een andere vraag die sterk leeft, is waarop de rol van de overheid nu eigenlijk is gebaseerd. Cees Michielse vraagt zich af of die invloed daadwerkelijk zo groot is. De verantwoordelijkheid voor de arbeidsvoorwaarde pensioen ligt bij de sociale partners. De overheid is betrokken omdat de betaalbaarheid van de pensioenen gebaat is bij fiscale maatregelen. Bovendien kan de verplichte deelname aan pensioenfonds alleen wettelijk geregeld worden. Daarnaast is het noodzakelijk dat het toezicht op de fondsen wettelijk geregeld wordt, gelet op de grote financiële belangen waar het om gaat. Wel mag de taakafbakening tussen de sociale partners en het pensioenfonds versterkt worden. Daarbij dient in ieder geval de positie van de gepensioneerden in het fonds versterkt te worden.

Effect van de nieuwe pensioenwet

Interessant is de vraag aan Dick Boeijen of hij kan aangeven wat de afgelopen tien jaar het gevolg voor de uitkeringen zou zijn geweest, als we de huidige voorstellen toen al hadden ingevoerd. Had dat positief uitgedrukt voor de gepensioneerden?

Zijn antwoord is: ja! Onder de huidige regels (ftk) heeft er één keer een kleine indexatie kunnen plaatsvinden. Met het nieuwe stelsel zouden we twee keer een nullijn hebben gehad en voor de rest forse indexaties. De pensioenfondsen hebben prachtige rendementen gehaald en de rente is in die periode alleen maar gedaald. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat in een andere economische situatie van lagere rendementen dit mogelijk anders zou zijn geweest. Je kunt achteraf niet bepalen wat dit dan zou hebben betekend voor de beleggingsportefeuille. Maar nu hebben we tien jaar lang niet kunnen indexeren bij goede beleggingsresultaten en dalende rentes. Terwijl dit jaar het omgekeerde plaatsvond: bij negatieve beleggingsresultaten maar stijgende nominale rentes konden we wel indexeren. Dat is aan de deelnemers niet uit te leggen.

Het nabestaandenpensioen

Cees Michielse geeft samen met Dick Boeijen aan dat de opgebouwde rechten van het nabestaandenpensioen in stand blijven als u reeds gepensioneerd bent. De rechten van actieve deelnemers zijn nog onduidelijk, maar in zijn algemeenheid straks beter geregeld dan nu vaak het geval is. Vooral de grote verschillen per fonds op dit punt, met alle problemen van dien bij werkloosheid of baanverandering, zullen straks niet meer voorkomen.

Informatie op de BPP website

Voor de beantwoording van veel vragen kunnen we gelukkig verwijzen naar informatie die op onze website. Enkele onderwerpen die daar nog minder uitgebreid naar voren komen, zullen wij de komende tijd nader toelichten. Denk dan aan vragen als:

- hoe kwetsbaar ons kapitaalgedekte systeem is bij een verdere vergrijzing van het deelnemersbestand,
- welke invloed de kosten van de omschakeling naar het nieuwe stelsel hebben op de dekkingsgraad.

Sommige vragen kunnen we echter nog niet definitief beantwoord worden. Dit is pas mogelijk wanneer sociale partners, pensioenfondsen en ook de BPP, de precieze invulling van de pensioenwet bij PFZW hebben vastgesteld. Dan gaat het over de vulling van de solidariteitsreserve bij de transitie en de wijze waarop die gaat worden gebruikt in de toekomst. We zullen de ontwikkelingen en de uitkomsten van de discussie daarover steeds op onze website weergeven.

Duidelijke communicatie

Onze vicevoorzitter Jaap van der Spek benadrukt nog eens het belang van goede communicatie. Wij proberen op onze website zoveel mogelijk in toegankelijke taal de pensioenonderwerpen en de discussies weer te geven. Wij begrijpen dat dit niet

alleen voor ons, maar zeker ook voor de pensioenfondsen niet eenvoudig is. Een les met betrekking tot communicatie luidt echter: ook als je (nog) niets concreets te melden hebt, leg dan duidelijk uit waarom dat zo is. Zo kunnen wij in dit stadium wel veel zeggen over de uitkomsten van het nieuwe stelsel ten opzichte van het bestaande stelsel, maar de terechte vraag van de leden “wat betekent het concreet voor mij” kunnen we pas in een later stadium beantwoorden.

6. Afronding en slotwoord

De bijeenkomst wordt afgesloten met een oproep aan de aanwezigen om actief te blijven op het punt van het werven van nieuwe leden. Het bestuur zegt toe om dergelijke bijeenkomsten vaker te houden. Natuurlijk blijven we onze berichtgeving op onze website, in ons ledenblad en de nieuwsbrieven, intensief voortzetten.